Gemeente Geertruidenberg

Zaaknummer: 20250904134664

Memorie van antwoord

Aan	:	de leden van de gemeenteraad
Van	:	het college van burgemeester en wethouders
Datum	:	27 oktober 2025
Onderwerp	:	memorie van antwoord bij Vragen begroting 2026-2029
Vraag van	:	Lokaal+, Gemeentebelangen, CDA, VVD en Morgen!

Vragen van Lokaal+

NR.	Locatie begroting	Vraag	Antwoord
1	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.3 Wat mag het kosten - Wat mag het kosten	Tekst bij plantsoenen en parken; Graag toelichten.	De hogere kosten voor groenonderhoud zijn het gevolg van twee factoren: de afname van het zelfbeheer door vrijwilligers en de uitbreiding van het areaal groen. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een aanzienlijke toename van de onderhoudsopgave, wat een extra druk legt op het beschikbare budget.
2	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder	2.1.1 beleidsindicatoren; Waarom blijven de percentages de komende jaren gelijk, gelet op onze ambities.	Gezien de gemeentelijke bezuinigingen binnen het gemeentelijke duurzaamheidsprogramma, kunnen we - naast autonome ontwikkelingen- geen stijging begroten in onze doelstellingen. Daarnaast speelt ook mee dat de autonome ontwikkelingen worden beperkt door verschillende factoren, waaronder de netcongestie (tekorten op het energienet). Samen met de netbeheerders werken we hard aan het oplossen hiervan, maar tot die tijd begroten we de percentages conservatief.
3	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder - Wettelijke beleidsindicatoren	Wat is het verwachte aantal kilo's in 2025 en wat is onze doelstelling in 2026 ?	Fijn rest 53 kg en Grof rest 16 kg per inwoner in 2025. Er is geen hard doelcijfer voor het jaar 2026. De doelstellingen van het beleid: minder dan 30 kilo (fijn + Grof) restafval in 2030.
4	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.2 Alle verplaatsingen in Geertruidenberg zijn in 2050 duurzaam - 2.1.2 Alle verplaatsingen in Geertruidenberg zijn in 2050 duurzaam	Wat heeft het voor zin om deelmobiliteit te stimuleren als dit niet zeer kansrijk is?	Het gebruik van deelmobiliteit biedt klimaatwinst boven 'eigenmobiliteit'. Stimuleren daarvan draagt dus bij aan de doelstellingen uit het programma. Gezien het gedane onderzoek en de uitkomst dat het voor Geertruidenberg niet zeer kansrijk is, is het budget voor deelmobiliteit uit de begroting gehaald.

Gemeente Geertruidenberg

5	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.2 Wat gaan we daar voor doen? - 2.2.1 Energietransitie - 2.2.1 Energietransitie	Bedoelt het college met de tekst in Bullit 4 de regio Baronie of is dit een andere vorm van regionale samenwerking ?	Als u bedoeld bullet 6 en 7 (de Powerportgemeenten), is het antwoord: Geertruidenberg, Drimmelen en Moerdijk werken samen via de ontwerptafel Powerport Moerdijk om de bovenregionale energietransitie samen aan te pakken.
6	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten; Uw college verhoogt het vastrecht met 24%. Omdat veel inwoners geen restafval aanbieden, straft u de inwoners die wel veel minder restafval inleveren door juist beter te scheiden. Wat is hiermee de waarde van de “financiële prikkel” voor deze inwoners ?	De financiële prikkel is het vragen van geld voor het aanbieden van restafval. Die prikkel blijft ongewijzigd. De verhoging van het vastrecht is geen strafmaatregel voor de inwoners die het goed doen. Het is een noodzakelijke herverdeling van de benodigde inkomsten uit vastrecht en variabel deel van de heffing.
7	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal	Beleidsindicatoren; hoe verhouden de waarde zich ten opzichte van vergelijkbare gemeente ? Je weet nu niet of een percentage hoger of lager is?	Een vergelijking met andere gemeenten maakt geen deel uit van onze begroting. De indicatoren zijn openbare gegevens die over het algemeen te vinden zijn op de openbare websites Waarstaatjegemeente.nl en Brabantscan.nl. Hier is de vergelijking te maken. Over het algemeen scoren wij gemiddeld voor ons type gemeenten. Aan de onderwerpen waar wij lager scoren (zoals bijvoorbeeld armoede, ontmoeting/eenzaamheid en overgewicht) wordt al wel extra aandacht besteed.
8	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.2 Wat gaan we daar voor doen? - 3.2.4 Financieel zelfredzaam - 3.2.4 Financieel zelfredzaam	Vermeld bij de resultaten de IST-situatie. Die heeft een nieuwe raad volgend jaar namelijk nodig om de SOLL-situatie voor 2027 te kunnen bepalen.	Deze resultaten zijn opgenomen in het beleidsplan financiële zelfredzaamheid dat recent door de raad is vastgesteld. De concretisering daarvan gebeurt in het uitvoeringsplan dat wordt opgesteld.
9	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Waarom is een jaarlijkse indicatie niet opgenomen in het basisbedrag ?	De begrotingswijze van de gemeente Geertruidenberg is niet ingericht op een jaarlijks structurele indexatie.

Gemeente Geertruidenberg

10	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Waarom kiest Drimmelen hier niet voor en wat betekend dit voor de samenwerking ?	De gemeente Drimmelen ziet geen noodzaak tot bezuinigen op het CJG, zeker met het oog op de lopende ontwikkelingen in relatie tot de ontwikkelingen Stevig Lokaal Team (SLT) per 2027. Het bestuur van het CJG heeft besloten om deze reden niet in te stemmen met de ingebrachte zienswijze van gemeente Geertruidenberg. Dit heeft verder geen gevolgen voor de samenwerking. Over de ontwikkelingen CJG/SLT wordt de raad separaat via een RIB geïnformeerd.
11	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Wat betekent het afschaffen van de buitenwettelijke begunstigend beleid ?	Bij het buitenwettelijk begunstigend beleid worden zaken vergoed die wettelijk niet verplicht zijn (bv bepaalde medicatiekosten onder de bijzondere bijstand). De term afschaffing dient te worden genuanceerd. We kijken kritisch naar het buitenwettelijk begunstigend beleid en passen dit aan om een bescheiden bezuiniging te realiseren.
12	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Zijn de bedragen geen voordelen ?	De reserve IHP hangt samen met de kapitaallasten van het Kindcentrum (zogenaamde communicerende vaten). De kapitaallasten van het Kindcentrum waren in eerste instantie hoger ingeschat (op basis van de eerder verwachte hogere investering), maar door het lagere investeringsbedrag vallen de kapitaallasten van deze investering jaarlijks ook lager uit. Dit geeft enerzijds jaarlijks een voordeel in de exploitatie (jaarlijks lagere kapitaallasten), maar anderzijds een ‘nadeel’ voor de reserve op de balans (omdat er minder aan de reserve IHP hoeft te worden toegevoegd).
13	Begroting 2026-2029 - Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening - 6.2 Wat gaan we daar voor doen? - 6.2.1 Klaar voor de toekomst - 6.2.1 Klaar voor de toekomst	Klopt de formatie Kabinet wel; taak = formatie (onderscheidingen, evenementen) ?	De huidige formatie van Kabinetszaken is toereikend voor de uitvoering van de **wettelijke taken**. De uitvoering van deze taken is daarmee geborgd. Naast de wettelijke taken voert Kabinetszaken ook een deel **niet-wettelijke taken** uit, zoals de organisatie van onderscheidingen, evenementen en ceremoniële activiteiten. Deze niet-wettelijke taken vallen binnen de bestaande formatie. Wel staat de beschikbare capaciteit onder druk, waardoor de uitvoering van niet-wettelijke taken soms moet worden beperkt of geprioriteerd. Kortom, de formatie van Kabinetszaken voldoet voor de uitvoering van de wettelijke taken. De niet-wettelijke taken worden binnen de bestaande formatie uitgevoerd, maar de capaciteit daarvoor staat onder druk.

Gemeente Geertruidenberg

14	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.1 Wat willen we bereiken? - 7.1.1 We zorgen voor een sluitende begroting met ruimte voor tegenslagen - Wettelijke beleidsindicatoren	Graag de fluctuaties in de apparaatskosten toelichten.	Abusievelijk zijn dezelfde cijfers als in de begroting 2025 blijven staan voor de beleidsindicatoren 1 t/m 5. Onderstaand de juiste beleidsindicatoren 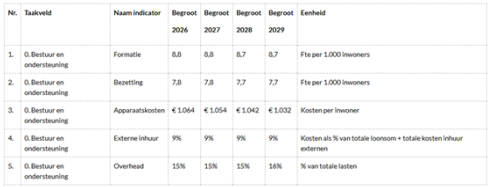 *De tabel, zie bijlage (1) bij deze MVA* De fluctuatie apparaatskosten heeft vele onderliggende oorzaken zoals o.a. formatie, CAO ontwikkelingen, aantal verwachte inwoners per begrotingsjaar etc. Het is dus heel lastig om precies aan te geven wat de fluctuatie veroorzaakt.
15	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Betekend de uitbesteding van de salarisadministratie jaarlijks duurder uitzijn en zo ja, waarom heeft uw college hiervoor dan gekozen ? Waarom is de verhoging ICT-budgetten (najaarsnota 2024) niet structureel gemaakt en is indexatieverhoging ICT 2025niet meegenomen ?	1. Het uitbesteden van de salarisadministratie kan naar verwachting duurder worden dan nu het geval is. Hiermee verminderen we de kwetsbaarheid , beperken we de huidige afhankelijkheid van inhuur en waarborgen we de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening structureel. 2.Vanwege het toenemende gebruik van geautomatiseerde toepassingen, de noodzakelijke budgetten voor onderhoud en beheer (m.n. licenties e.d.) steeds hoger worden. Bij de najaarsnota is het noodzakelijke budget daarom opgehoogd en deze ophoging komt, vanwege het structurele karakter van deze uitgaven, ook terug in 2026.
16	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Uw college zet nieuwe inkoopbeleid “ on Hold” en toch boekt u forse voordelen in. Graag toelichten.	We investeren in het professionaliseren en optimaliseren van de aanbestedingen, contractbeheer en contractmanagement. Hiervoor hebben we in deze begroting budget opgenomen voor extra formatie. Aan de andere kant verwachten we op termijn een baat omdat een inverdieneffect wordt gerealiseerd. U kunt beide onderdelen dus niet los van elkaar zien. Het inkoopbeleid zetten we niet “on Hold”. In mei 2024 heeft het college de regeling inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Het actieplan MVOI is vanwege personeelskrapte tot op heden nog niet vastgesteld.

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Eenheid
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	8,8	8,8	8,7	8,7	Fte per 1.000 inwoners
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	7,8	7,8	7,7	7,7	Fte per 1.000 inwoners
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ 1.064	€ 1.054	€ 1.042	€ 1.032	Kosten per inwoner
4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	9%	9%	9%	9%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	15%	15%	15%	16%	% van totale lasten

Gemeente Geertruidenberg

17	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Graag tekst toelichten.	**Onroerende Zaakbelastingen eigenaren woningen** De stijging is gebaseerd op de reguliere prijsindexstijging van 3,5% (2,25% inflatie 2026 + 1,25% correctie 2025). Toelichting: Naast de reguliere trendmatige verhoging/inflatiecorrectie vindt er ook nog een 'inhaalslag' plaats van 2025. Achteraf is gebleken dat er vorig jaar met een te laag percentage inflatiecorrectie is gerekend, te weten 1.25% te laag. Dit wordt nu in 2026 gecompenseerd. **Uitvoering belastingen en heffingen** De bijdrage voor de volledige uitvoering van de heffing en invordering gemeentelijke heffingen door de SVHW neemt bruto met € 25.000 toe. Daar tegenover staat de extra opbrengst van de kosten van de aanmaningen en dwangbevelen, een structureel voordeel. Per saldo een voordeel. Het **netto voordeel** voor de gemeente wordt bepaald door de verhouding tussen de **opbrengst** die door de SVHW wordt gegenereerd door het innen van belastingen via aanmaningen en dwangbevelen, en de **uitvoeringskosten** die de SVHW maakt voor de uitvoering van deze invorderingen. Toelichting opbrengsten invordering De opbrengst van aanmaningen en dwangbevelen worden afzonderlijk door de SVHW geïnd en aan de gemeente terugbetaald. Dit is een structureel voordeel. Dit heeft betrekking op het proces van het innen van belastingen en heffingen door de SVHW en hoe de opbrengsten van bepaalde handelingen zoals **aanmaningen** en **dwangbevelen** worden afgehandeld. Ik zal het verder toelichten: **Aanmaningen en dwangbevelen**: **1. Aanmaningen** zijn herinneringen die naar belastingplichtigen worden gestuurd wanneer zij hun belasting niet op tijd hebben betaald. Als de belastingplichtige na de aanmaning nog steeds niet betaalt, kan de belastingdienst overgaan tot een dwangbevel, een wettelijk middel om betaling af te dwingen. 2. **SVHW en de inning van belastingen**: De SVHW is een organisatie die belast is met de inning van belastingen en heffingen namens de gemeente Geertruidenberg. In dit geval gaat het specifiek over de opbrengsten die voortkomen uit het uitvoeren van het invorderingstraject (aanmaningen en dwangbevelen).

			3. **Terugbetaling aan de gemeente**: De **opbrengst** van deze aanmaningen en dwangbevelen wordt **geïnd door de SVHW**. Dit betekent dat de SVHW de betalingen van de belastingplichtigen verzamelt die door middel van deze maatregelen (aanmaning en dwangbevel) zijn afgedwongen. De hoogte van de kosten van aanmaningen en dwangbevelen is wettelijk bepaald in de kostenwet. Vervolgens wordt dit bedrag aan de gemeente **terugbetaald**. Dit houdt in dat de gemeente het geld ontvangt dat de SVHW heeft geïnd. De opbrengsten van de dwangmaatregelen komen dus uiteindelijk de gemeente ten goede. 4. **Structureel voordeel**: Het **structurele voordeel** verwijst naar het feit dat het proces van het innen van deze extra betalingen door de SVHW kan zorgen voor extra inkomsten voor de gemeente. Omdat de SVHW deze werkzaamheden efficiënt uitvoert en de opbrengst aan de gemeente terugvloeit, levert dit een **permanent financieel voordeel** op voor de gemeente. Dit kan bijvoorbeeld een stabiliserend effect hebben op de gemeentelijke begroting. Kortom, door het innen van belastingen via aanmaningen en dwangbevelen door de SVHW, ontstaan er extra inkomsten voor de gemeente die, doordat ze terugbetaald worden, het gemeentelijk budget structureel versterken. <u>Toelichting uitvoeringskosten invordering</u> De **SVHW** heeft ook kosten voor het uitvoeren van de invorderingen, zoals de kosten voor het verzenden van aanmaningen, het opstellen en uitvoeren van dwangbevelen, en de administratieve kosten die hiermee gepaard gaan. Dit zijn de zogenaamde **uitvoeringskosten** van de invorderingen. Deze worden apart in rekening gebracht bij de gemeente Geertruidenberg.

Gemeente Geertruidenberg

18	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Graag de verschillende teksten in de 4 rijen (structureeldekkingsmiddel, indicentele storting) toelichten.	In de tabel "toelichting verschillen" zijn op de laatste 4 regels de mutaties in de reserves toegelicht. De storting in de reserve maatschappelijk nut is een incidentele toevoeging aan deze reserve van waaruit de komende jaren de afschrijvingslast wordt onttrokken. De mutaties in de algemene reserve zijn aangemerkt als structureel en incidenteel (netto € 370.000) om aan de toezichthouder kenbaar te maken dat een gedeelte van het mutatiebedrag als structureel wordt beoordeeld en daarmee gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om maximaal 10% als structureel dekkingsmiddel aan te merken. Tot slot is er een onttrekking uit de reserve Ontheemden voorzien van € 100.000. Een onttrekking uit een reserve wordt in beginsel altijd als incidenteel aangemerkt.
19	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Vragen die ik even op deze manier moet stellen; Pag. 79) Havengelden, Het exploiteren van havens is geen kerntaak van de gemeente. Is uw college van plan om -gelet op het lage dekkingspercentage- het beheer en de exploitatie van de havens uit te besteden ? Pag. 82) Overzicht risico's, Hoe realistisch zijn de bezuinigingen als het risico op het niet realiseren hiervan 790% is? Pag. 91) Tabel Wegbeheer. 2017 moet 2027 zijn !! Pag. 92). Dit moet Radonkelstraat zijn (Zonder n) Pag. 106). Onderkomen Mafeking, Waarom start uw college niet met de nieuwbouw, terwijl de raad dit al op 14 maart 2024 besloot ?	Pag. 79) Dit is geen technische vraag die dus niet technisch kan worden beantwoord. Pag. 82) Het risico met betrekking tot het niet realiseren van de bezuinigingen betekent niet dat wij met een kans van 70% álle bezuinigingen niet realiseren. Het betekent dat we, ondanks diverse maatregelen, de kans aannemelijk achten dat een (klein) deel van de bezuinigingen niet kan worden gerealiseerd en dat dat financiële impact heeft. Met het opnemen van dit risico zorgen we dat we aan de hand van het weerstandsvermogen voldoende capaciteit hebben om het eventuele niet realiseren van een deel van de bezuinigingen op kunnen vangen. Pag. 91) Aanpassing doorgevoerd in Pepperflow. Pag. 92) Aanpassing doorgevoerd in Pepperflow. Pag. 106) In de motie van maart 2024 draagt de Raad het college op: De jaarlijkse lasten op gemeentelijke gebouwen te verlagen door Fort Lunet te verkopen of minstens marktconform / exploitatie-dekkend te verhuren. Het onderzoek naar Fort Lunet is gekoppeld aan de nieuwbouw van Mafeking. Het onderzoek naar Fort Lunet is afgerond en op dit moment worden nieuwe offertes opgevraagd om te kijken of het gereserveerde budget nog toereikend is voor de nieuwbouw van het onderkomen voor Mafeking.

Gemeente Geertruidenberg

20	Begroting 2026-2029 - Programma 4 Opgave Wonen	Kunt u cijfers en toelichting geven over het (toekomstig) huisvesten van arbeidsmigranten: Het aantal arbeidsmigranten dat momenteel in de gemeente gehuisvest is? De geschatte toekomstige behoefte aan huisvesting voorarbeidsmigranten? De actuele status van de aanvragen en/of planning voor de huisvesting van arbeidsmigranten op industrieterrein Dombosch?	Het aantal arbeidsmigranten dat in 2022 geregistreerd was in gemeente Geertruidenberg was 280 (bron: Decisio/CBS Microdata). Op basis van de gemiddelde jaarlijkse groei van 9% in de periode 2010-2022 schatten we in dat er in 2025 ca. 360 arbeidsmigranten geregistreerd zijn. 2. We beschikken niet over cijfers over de toekomstige behoefte aan huisvesting voor arbeidsmigranten. 3. Er loopt één aanvraag voor de huisvesting van arbeidsmigranten op industrieterrein Dombosch. Dit betreft het initiatief Oeverkruid 13. De actuele status is dat zij de milieutechnische onderzoeken aan het uitvoeren zijn zodat ze kunnen aantonen dat er aan ETFAL (Eventwichtige Toedeling van Functies Aan Locaties) voldaan kan worden. Omtrent de actuele status wordt u binnenkort via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.
21	Begroting 2026-2029 - Programma 4 Opgave Wonen	Er zijn 3657 woningzoekende en 967 actief woningzoekende. 305 mensen hebben een voorangsbewijs aangevraagd. Heeft de gemeente inzicht waarom deze verhouding zo is tussen actieve woningzoekende en voorrangsaanvragen? Zijn in de eerste twee cijfers ook inwoners van buiten de gemeente opgenomen ? Of hebben relatief weinig mensen een voorrangsbewijs aangevraagd?	1.We hebben geen inzicht in de oorzaak van deze verhouding. Het is voorstelbaar dat een deel van de (actief) woningzoekenden zonder voorrangsbewijs niet in aanmerking komt omdat zij in de afgelopen 10 jaar niet tenminste 6 jaar onafgebroken in de gemeente ingeschreven staan. Dat is een voorwaarde op basis van de Huisvestingswet. Aan de andere kant kunnen personen die eerder in de gemeente Geertruidenberg hebben gewoond maar momenteel in een andere gemeente zijn ingeschreven wel een voorrangsbewijs ontvangen als zij voldoen aan de bindingseis. 2.In deze cijfers zijn alleen de aantallen woningzoekenden opgenomen die nu in de gemeente Geertruidenberg zijn geregistreerd. 3.De verhouding tussen inwoners met een voorrangsbewijs (305) en actief woningzoekenden (967) is ongeveer 1 op 3. We wijzen lokale woningzoekenden met hulpvragen actief op de voorrangsregeling.
22	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie	Verwacht het college dat de invoering van NIS2/Cyberbeveiligingswet en de BIO2 extra druk zal leggen op de capaciteit van de organisatie door bijvoorbeeld auditverplichting en implementatie van informatiebeveiligingsmaatregelen? Voorziet het college eventuele tekortkomingen op het gebied van de verplichtingen waaraan moet worden voldaan conform de Cyberbeveiligingswet ? Gezien het ontbreken van een Privacy Officer en nee huidige formatie algemeen: is de behoefte extra capaciteit al meegenomen in	**Vraag 1:** Ja, het college verwacht dat de invoering van de NIS2/Cyberbeveiligingswet en de BIO2 extra druk zal leggen op de capaciteit van de organisatie. Dit komt door de vereiste implementatie van informatiebeveiligingsmaatregelen en de extra auditverplichtingen die uit deze wetgeving voortvloeien. Om die reden is in deze begroting extra formatie opgenomen om te voldoen aan de vereisten van de wet. **Vraag 2:** Ja, het college voorziet mogelijke tekortkomingen in het voldoen aan de verplichtingen uit de Cyberbeveiligingswet. Om die reden is in deze begroting extra formatie opgenomen om te voldoen aan de vereisten van de wet.

		de bestaande personeelskosten, of is er een aanvullend budget nodig om deze functies aan te nemen ?	**Vraag 3:** Het college heeft in deze begroting rekening gehouden met extra formatie die nodig is voor de functies Privacy Officer en Information Security Officer (ISO). Deze extra formatie is opgenomen om te voldoen aan de vereisten van de NIS2/Cyberbeveiligingswet, de BIO2 en de AVG. Er worden stappen gezet om deze verplichtingen na te komen en de voortgang hierop wordt gemonitord. Indien blijkt dat de formatie alsnog niet toereikend is, kan er aanvullend budget worden gevraagd zodat aan de wettelijke taken voldaan kan worden. Dit is afhankelijk van de voortgang en evaluatie van de situatie. Op dit moment verwachten we met de extra formatie in deze begroting voldoende slagkracht te hebben.
23	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie	Op dit moment is er binnen de gemeente een medewerker verantwoordelijk voor de afhandeling van WOO-verzoeken. Uit de trap en blz 99 van de begroting blijkt dat de huidige formatie hiervoor niet toereikend is? Is de benodigde extra formatie voor de afhandeling van WOO-verzoeken al meegenomen in de bestaande personeelskosten posten, zodat er ruimte is om extra medewerkers aan te nemen? Of is er budget nodig om deze capaciteit te realiseren?	In deze begroting is extra formatie opgenomen voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de Wet openbare overheid. Met deze extra formatie verwachten we voldoende slagkracht te hebben om te voldoen aan onze wettelijke taken.

Vragen van Gemeentebelangen

NR.	Locatie begroting	Vraag	Antwoord
1	Begroting 2026-2029 - Financiële bijlagen - Overzicht Reserves en voorzieningen - Overzicht Reserves en voorzieningen	1. Welke incidentele reserves worden in de periode 2026–2029 aangesproken, en hoe wordt geborgd dat dit geen structurele gaten maskeert? 2. 2. Hoe wordt het weerstandsvermogen berekend en welke risico's (financieel en beleidsmatig) zijn daarin nog niet volledig gekwantificeerd? 3. 3. Kan het college aangeven wat de financiële buffer is na aftrek van lopende verplichtingen en risico's? 4. Kan het college uiteenzetten welke keuzes het bewust níet heeft gemaakt bij het opstellen van deze begroting, en wat daarvan de	1. In de tabel Incidentele baten en lasten staat vermeld welke incidentele reserves in welk jaar worden ingezet. In de tabel Structurele mutaties in reserves wordt de inzet van de structurele reserves weergegeven. De inzet van deze reserves kan alleen gedaan worden als de raad hiertoe besluit. Tevens kijkt de Provincie als toezichthouder ook naar de inzet van deze reserves. 2. Het benodigde weerstandsvermogen wordt berekend aan de hand van een risicosimulatie. De risico's die daarin worden meegenomen worden gedurende het hele jaar opgehaald in alle delen van de organisatie, waarna we deze scoren op kans en impact. 3. Lopende verplichtingen die nu al bekend zijn, zijn reeds opgenomen in de meerjarenbegroting. Paragraaf B – Weerstandsvermogen en risicobeheersing laat zien in hoeverre de financiële buffer van de gemeente in staat is de risico's te kunnen

Gemeente Geertruidenberg

		financiële consequenties zijn op langere termijn?	dragen. Het ratio van 6,78 voor de begroting van 2026 laat dus zien dat we als gemeente ruim zes keer de impact van de risicosimulatie kunnen opvangen. 4.In bijlage 2 van deze MVA is een lijst opgenomen met ombuigingen vanuit de Kadernota waarvoor bewust is gekozen om deze deels of niet op te nemen in de Begroting, met daarbij ook de verklaring waarom daarvan is afgeweken.
2	Begroting 2026-2029 - Paragrafen - Paragraaf A - Lokale heffingen - Paragraaf A - Lokale heffingen	1. 1. Met welk percentage stijgen de OZB, afvalstoffen- en rioolheffingen per huishouden gemiddeld, en wat is de totale lastenstijging voor inwoners (koopkrachtplaatje)? 2. 2. Hoeveel extra inkomsten verwacht de gemeente uit deze stijging, en waar worden deze middelen voor ingezet? 3. 3. Welke compensatie of steunmaatregelen worden overwogen voor minima of kwetsbare groepen bij stijgende lokale lasten? 4. 4. De apparaatskosten stijgen fors. Kan het college uitsplitsen hoeveel daarvan wordt veroorzaakt door loonsverhogingen, uitbreiding van formatie en externe inhuur? 5. Hoe verhoudt de huidige externe inhuur (in FTE en euro's) zich tot de ambtelijke capaciteit van 2023 en 2024? 6. Zijn er concrete plannen om de ambtelijke organisatie efficiënter of kleiner te maken in 2026–2029, zoals eerder toegezegd?	1. OZB: de OZB-opbrengst woningen stijgt trendmatig met 3,5% + 1% IHP. Afvalstoffenheffing: het effect van de afvalstoffenheffing is afhankelijk van het aantal aanbiedingen en kan niet op voorhand worden bepaald. In het rekenmodel in de tabel onder Lokale lastendruk wordt een rekenvoorbeeld uitgewerkt gebaseerd op de standaard aanbiedingen. Rioolheffingen: stijgt trendmatig met 3,5% + 2,2% extra op basis van programma Stedelijk Water. De totale lastenstijging per gezinssituatie is verschillend. Een indicatie is opgenomen onder de tabel Lokale lastendruk. 2. Voor de opbrengststijging van de OZB verwijzen wij u naar de tabel onder Onroerende Zaakbelastingen (paragraaf Lokale heffingen). De extra opbrengsten OZB worden als algemene dekkingsmiddelen ingezet. De extra opbrengsten vanuit rioolstoffen- en afvalstoffenheffing worden ingezet ter dekking binnen het beleidsveld. Als gevolg van de gesloten financieringssystematiek worden overschotten of tekorten verrekend met de daarvoor bestemde voorziening. 3.We hebben al regelingen waar minima en kwetsbare groepen aanspraak op kunnen maken wanneer zij in de financiële problemen komen zoals kwijtschelding gemeentelijke belastingen en bijzondere bijstand. We zijn dus niet voornemens om aanvullend daarop andere maatregelen te treffen. 4. Abusievelijk zijn dezelfde cijfers als in de begroting 2025 blijven staan voor de beleidsindicatoren 1 t/m 5. Onderstaand de juiste beleidsindicatoren.

			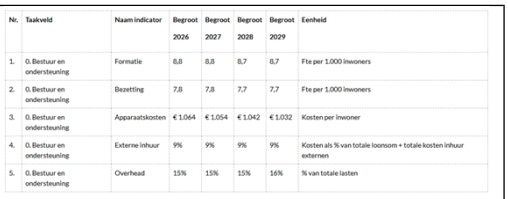 *Zie tabel in groot formaat in de bijlage*.(1) De fluctuatie apparaatskosten heeft vele onderliggende oorzaken zoals o.a. formatie, CAO ontwikkelingen, aantal verwachte inwoners per begrotingsjaar etc.. Het is dus heel lastig om precies aan te geven wat de fluctuatie veroorzaakt. 5. Zie ook het antwoord op vraag 4 voor de juiste beleidsindicatoren. Bij onderdeel 4 van de wettelijke beleidsindicatoren staat de externe inhuur vermeld als percentage van de totale loonsom + de totale kosten inhuur externen. Een vergelijking van de huidige inhuur met de ambtelijke capaciteit in 2023 en 2024 kan niet getrokken worden. 6. We bekijken doorlopend hoe de organisatie zo efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Dit is een continu proces. De mogelijkheden om te verkleinen of efficiënter te werken zijn echter afhankelijk van externe opdrachten en wettelijke verplichtingen, zoals onder andere Net op Zee – Powerport en toenemende taken binnen bestaande functies.
3	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder	1. Op welke wijze zijn de aangevraagde subsidies voor duurzaamheidsprojecten (zoals energietransitie en klimaatadaptatie) in de begroting verwerkt — als zekerheid of als risico? 2. Wat is de verhouding tussen gemeentelijke eigen bijdrage en verwachte externe financiering binnen het programma duurzaamheid? 3. Welke concrete resultaten (in CO2-reductie, energiebesparing of investeringsrendement) worden verwacht tegenover de gereserveerde middelen in dit domein?	1. Binnen het programma duurzaamheid kennen we aantal rijkssubsidies namelijk: SPUK CDOKE - Deze mogen we als zekerheid meerjarig inboeken van de provincie SPUK energiearmoede - Deze is ingeboekt als zekerheid, hier hebben we namelijk al toekenningen voor ontvangen. Als we de activiteiten uitvoeren waarvoor we deze hebben aangevraagd (wat we doen), dan hoeven we dit niet terug te betalen. SPUK Lokale Aanpak Isolatie - Deze is ingeboekt als zekerheid, hier hebben we namelijk al toekenningen voor ontvangen. Als we de activiteiten uitvoeren waarvoor we deze hebben aangevraagd (wat we doen), dan hoeven we dit niet terug te betalen. SPUK biodiversiteit (Soorten Managementplan) - Moet voor 2026 nog worden aangevraagd, maar wordt met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid verleend, en staat dus als zekerheid in de begroting Binnen het programma powerport hebben we de gebiedsinvesteringen, dat is wat anders

			dan een subsidie; hiervan is het eerste deel van de eerste tranche (11,7 miljoen bruto) zeker, mits aan de daarvoor geldende voorwaarden wordt voldaan. 2. De gemeentelijke eigen bijdrage aan het programma duurzaamheid bedraagt voor 2026 voor het duurzaamheidsprogramma is (inclusief fte) 246.000 euro. De Rijksbijdrages voor 2026 voor het programma duurzaamheid (inclusief fte) zijn in totaal 2.265.000 euro. Dit is een verhouding van ongeveer 1 op 10. 3. Binnen de isolatieaanpak worden in totaal 1000 woningen (tot en met 2028) verduurzaamd met minimaal 2 energielabels, afgelopen jaar hielp het energieloket ruim 250 inwoners met energiebesparingsvragen (we verwachten een vergelijkbaar aantal volgend jaar te kunnen helpen), vergroenen we op minstens 2 plaatsen de openbare ruimte, beschermen we de gebouwgebonden bedreigde diersoorten (Soorten Managementplan), waardoor inwoners zonder duur ecologisch onderzoek hun woning kunnen isoleren. Tot nu toe verleenden we 118 duurzaamheidsleningen voor inwoners. Komende jaren verwachten we minder aanvragen, omdat er minder interesse is in leningen voor zonnepanelen en omdat het Nationale Warmtefonds sinds 2025 een rentevrije lening aanbied. Afgelopen jaar zijn 14 leningen via deze weg afgegeven aan inwoners van onze gemeente.
4	Begroting 2026-2029 - Algemene dekkingsmiddelen - Algemene dekkingsmiddelen	1. Hoe verhoudt de huidige schuldpositie (leningenlast, renterisico, kasgeldlimiet) zich tot de normen van de Provincie Noord-Brabant? 2. Wat is de structurele meerjaren ontwikkeling van het weerstandsvermogen, en hoe verhoudt die zich tot het risicoprofiel van de gemeente?	1. De Provincie Noord-Brabant stelt geen eigen normen op het gebied van de begroting van een gemeente. Een provincie ziet toe of de gemeente voldoet aan de wettelijke begrotingsvoorschriften uit de BBV. 2. Ondanks dat het ratio weerstandsvermogen de komende jaren daalt, blijft het meer dan ruim boven de 2. Een ratio weerstandsvermogen van boven de 2 wordt als uitstekend beoordeeld. Het ratio weerstandsvermogen is dus uitstekend in relatie tot het risicoprofiel van de gemeente.
5	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - Wat willen we bereiken?	1. De lasten voor het sociaal domein blijven stijgen, terwijl de rijksbijdrage achterblijft. Welke concrete beheersmaatregelen neemt het college om tekorten binnen dit domein te beperken? 2. Hoeveel van de verwachte meeruitgaven in de jeugdzorg zijn structureel, en welke incidentele dekking is hiervoor gebruikt? 3. Wat is de financiële impact van de overheveling beschermd wonen op de	1. Er wordt ingezet op beheersmaatregelen om komende jaren de afvlakking te realiseren (van 10 naar 4 %) zoals eerder toegelicht in de gemeenteraad. 2. De meerkosten die voortvloeien uit het implementatietraject nieuwe regionale inkoop vanaf 2027 zijn aan te merken als incidentele kosten en zijn incidenteel gedekt vanuit de vrije algemene reserve. Deze meerkosten zijn niet van structurele aard. Verder zijn geen andere incidentele kosten binnen jeugd aan de orde. 3. En zeer gering aantal cliënten wordt vanuit beschermd wonen overgeheveld naar ambulante begeleiding vanuit de Wmo.

Gemeente Geertruidenberg

		gemeentelijke begroting in 2026 en verder? 4. Wordt binnen het sociaal domein gerekend op regionale compensatie of herverdeling, en wat betekent dit concreet voor Geertruidenberg?	4. Breda ontvangt als centrum gemeente de financiële middelen voor Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang. De gemaakte regionale kosten voor Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen worden hieruit voldaan en datgene wat overblijft komt op basis van inwonersaantal terug naar Geertruidenberg. Deze middelen worden deels benut voor de extra kosten die ambulantiseren van Beschermd wonen met zich meebrengt. Of en wat er vervolgens resteert is vooraf niet exact bekend. Indien een bedrag resteert, benutten we dit waar mogelijk voor onvoorziene activiteiten binnen het sociaal domein.
6	Begroting 2026-2029 - Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening - 6.1 Wat willen we bereiken? - Programmaplan	1. In de begroting worden diverse investeringen in wegen, riolering en groenonderhoud doorgeschoven. Kan het college inzicht geven in de totale omvang van het uitgestelde onderhoud (in euro's en in jaren)? 2. Wordt er rekening gehouden met kostenstijgingen (indexering bouw- en materiaalkosten) voor deze doorgeschoven projecten?	1) Het doorschuiven van investeringen per definitie niet leidt tot het uitstellen van noodzakelijk onderhoud. 2) Ja, alle bedragen van de 'investeringen t.b.v. Wegen-Groen en openbare verlichting' (Programma 1) en 'investeringen volgens het Programma Stedelijk Water 2024-2028' (Programma 2) zijn opnieuw beoordeeld, geïndexeerd of indien noodzakelijk aangepast.
7	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - Wat willen we bereiken?	Welke zorg kan er per 2026 niet meer worden verleend of gaat andere zorg voor worden verleend?	Het is niet zo dat geen zorg meer wordt verleend, echter wordt wel gekeken of er goedkopere alternatieven zijn, denk hierbij bijvoorbeeld aan vrij toegankelijke voorzieningen.
8	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - Programmaplan	Welke voorzieningen irm de energietransitie gaan naast het Converterstation komen wat nu bekend is bij ons college..... Uit welke gelden/budgetten gaan de kosten voor de ontwikkeling van het Natuurpark worden betaald? Welke invloeden gaan de dijkverzwaringen op onze gemeente hebben?	"Welke voorzieningen irm de energietransitie gaan naast het Converterstation komen wat nu bekend is bij ons college.." -> de komst van het converterstation is zeker, de voorkeurslocatie hiervoor is vastgesteld door de minister aan de Standhazensedijk. Daarnaast is het ook zeker dat de nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Geertruidenberg en Krimpen aan de IJssel of Crayestein in Geertruidenberg aansluit. Welk tracé er gekozen wordt, is nog in onderzoek. Een aantal masten van de verbinding Rilland-Tilburg zal ook in onze gemeente landen. Daarnaast is het plan dat het huidige 380 kV-station van TenneT wordt uitgebreid. Tot slot gaat Ennatuurlijk een het amerwarmtenet verduurzamen door o.a. elektrische boilers en een buffervat te realiseren bij hun pompstation. Wat er mogelijk nog meer op ons afkomt, is in meerdere Raadsinformatiebrieven met u gedeeld en is tevens opgenomen in het op 18 september door de gemeenteraad vastgestelde programma Powerport. Deze **mogelijke**

Gemeente Geertruidenberg

			energie(infra)projecten zijn (niet-uitputtend): BECCUS CO2-afvanginstallatie Aftakking Delta Rijn-corridor Elektrolyser (waterstoffabriek) Energieopslag "Uit welke gelden/budgetten gaan de kosten voor de ontwikkeling van het Natuurpark worden betaald?" -> Conform raadsbesluit d.d. december 2024 worden de plannen voor Natuurpark de Donge uitgewerkt. Deze planvorming wordt dit jaar afgerond. Er is op dit moment geen financiering aangewezen voor de ontwikkeling van het Natuurpark zelf, dit is een raadsbevoegdheid en zal derhalve onderdeel zijn van het bestuurlijke proces over de vaststelling van de plannen van het Natuurpark volgend jaar. "Welke invloeden gaan de dijkverzwaringen op onze gemeente hebben?" -> Dit kan op dit moment niet beantwoord worden. Het waterschap moet (in samenwerking met de gemeente en andere partners) nog keuzes maken in de aanpak van de dijkverzwaring. Deze keuzes zijn vervolgens van invloed op welke invloed de dijkverzwaringen gaan hebben op onze gemeente.
9	Begroting 2026-2029 - Programma 4 Opgave Wonen - Programma 4 Opgave Wonen	Welke porjecten gaan nog aanvang nemen fysiek voor het einde van deze bestuurspeiode? De realisatie van woningen aan de Landonk is deze nu wel of niet voor 100% zeker? Klopt het dat in het buitengebied rondom het Huntington centrum realisatie is gewenst van 1 of meer woningen?	1.Vrijwel alle woningbouwprojecten zijn ontwikkelingen op vreemde grond. Dat betekent dat een externe ontwikkelaar de regie heeft op het proces en de gemeente dat proces ruimtelijk faciliteert. De planning van een externe ontwikkelaar is voor een gemeente moeilijk te beïnvloeden en ook moeilijk te voorspellen. Voor detailinformatie verwijzen we dan ook steeds naar de ontwikkelaar. 2. De realisatie van woningen binnen het project Landonk-Kartuizerstraat bevindt zich nog in de onderzoeksfase. Het is tot dusverre de verwachting dat woningbouw mogelijk is. 3. In het buitengebied van Raamsdonksveer-Zuid werken we rondom het Huntington-centrum (de Kloosterhoeve) aan de projecten Landonk-Kartuizerstraat en De Driehoek (opvanglocatie met extra woningen). Beide projecten bevinden zich in de onderzoeksfase. Er wordt in de directie nabijheid van Huntington ook nagedacht over (beperkte) woningbouw.
10	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie	Welke grote projecten staan onder leiding van vaste medewerkers en welke onder ingeleend personeel, graag de projecten benoemen. Inde begroting kunnen we lezen dat er past een implementatie mbt de organisatie gaat plaats	1. In principe worden projecten toebedeeld aan eigen personeel. Soms vergt een project bijzondere expertise (die we zelf niet in huis hebben). Daarnaast is er soms onvoldoende eigen capaciteit beschikbaar. In dergelijke situaties huren we in, dan wel ten laste van vacatureruimte, dan wel ten laste van projectbudgetten.

		vinden na de verkieizingen, waarom dan pas nu juist de afgelopen periode al duidelijk is geworden dat het niet goed gaat qua personeel en organisatie.	2. In de begroting kunt u lezen dat de implementatie van het organisatieplan in 2026 gecontinueerd wordt. Verder is dit geen technische vraag.
11	Begroting 2026-2029 - Paragrafen - Paragraaf E - Bedrijfsvoering - Paragraaf E - Bedrijfsvoering	Wat was het ziekteverzuim het afgelopen jaar en wat verwacht men volgend jaar qua ziekteverzuim? Hoe denkt men komend jaar meer personeel te kunnen behouden voor onze gemeente?	1. Het ziekteverzuimcijfer in 2024 bedroeg 6,6%. Voor 2025 zijn de cijfers nog niet definitief bekend; over het eerste halfjaar bedraagt het verzuim 5,8%. Deze waarden liggen iets lager dan het gemiddelde bij gemeenten van vergelijkbare omvang. Op dit moment verwachten we dat het ziekteverzuim volgend jaar in ieder geval onder dit gemiddelde zal blijven, mits er geen bijzondere omstandigheden optreden. 2. Binnen de beperkte middelen en capaciteit hebben wij gekozen voor de thema's onboarding en opleiding. We richten ons vooral op het goed begeleiden van nieuwe medewerkers en het aanbieden van opleidingsmogelijkheden om jonge talenten te behouden en te ontwikkelen.

Vragen van CDA

NR.	Locatie begroting	Vraag	Antwoord
1	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal	*Jongeren dat zich meest (zeer) gelukkig voelt* - Wat is de definitie van voortdurend gelukkig en zeer gelukkig zijn?	Dit is een indicator uit de gezondheidsmonitor die de GGD 2 jaarlijks afneemt onder jongeren in 2 en 4 havo. De GGD heeft geen specifieke definitie voor voortdurend gelukkig dan wel zeer gelukkig zijn.
2	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer - 3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer	*900 huishoudens leven in armoede* - Wat is de definitie van armoede?	We kijken hierbij naar de huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum.
3	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	*Huis van de Wijk € 85.000* - Wat is de onderbouwing van dit bedrag?	Kostenraming 2e fase, operationele fase (Q1 t/m Q4 2026) Beheerder/coördinator : 16 uur per week: 832 uur a €75,72 €62.999 Kosten activiteiten €350,- per maand x 12 maanden € 4.200 Kosten huur €15.000 Kosten onvoorzien € 2.801 + €85.000 De huur betalen we aan onszelf, dus de netto gemeentelijk e bijdrage is €70.000

Gemeente Geertruidenberg

Vragen van VVD

NR.	Locatie begroting	Vraag	Antwoord
1	Begroting 2026-2029 - Programma 4 Opgave Wonen - 4.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	In de Begroting staan andere bedragen genoemd dan in de voortgangsrapportage grex	In tabel 4.3 van de begroting staan de lasten en baten per jaarschijf genoemd. Die cijfers ziet men in de voortgangsrapportage niet terug. Dat komt vooral omdat de grondexploitatie voor de begroting budgettair neutraal verloopt. Het jaarsaldo word namelijk niet in het rekeningresultaat verwerkt maar verrekend met de boekwaarden van de grex. Deze boekwaarden staan juist wel in de voortgangsrapportage. Daarom zit er geen verband tussen deze tabellen. 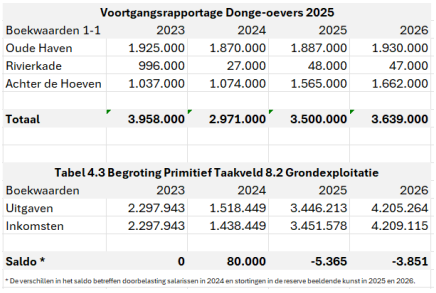 **Voortgangsrapportage Donge-oevers 2025** Boekwaarden 1-1 / 2023 / 2024 / 2025 / 2026 Oude Haven 1.925.000 1.870.000 1.887.000 1.930.000 Rivierkade 996.000 27.000 48.000 47.000 Achter de Hoeven 1.037.000 1.074.000 1.565.000 1.662.000 **Totaal 3.958.000 2.971.000 3.500.000 3.639.000** **Tabel 4.3 Begroting Primitief Taakveld 8.2 Grondexploitatie** Boekwaarden / 2023 / 2024 / 2025 / 2026 Uitgaven 2.297.943 1.518.449 3.446.213 4.205.264 Inkomsten 2.297.943 1.438.449 3.451.578 4.209.115 **Saldo * 0 80.000 -5.365 -3.851** * De verschillen in het saldo betreffen doorbelasting salarissen in 2024 en stortingen in de reserve beeldende kunst in 2025 en 2026. *Zie tabel in groot formaat in de bijlage (3)*
2	Begroting 2026-2029 - Programma 5 Opgave Economie en Toerisme - 5.1 Wat willen we bereiken? - 5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren - 5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren	Bijvoorbeeld leegstand 37. Is dit hoog of laag?	Dit cijfer is laag en al enkele jaren dalend in de gemeente, in 2021 was het cijfer voor bedrijventerreinen nog 56 en winkelgebieden 29.
3	Begroting 2026-2029 - Programma 5 Opgave Economie en Toerisme - 5.1 Wat willen we bereiken? - 5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers - 5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers	Hier komen 150 hotelkamers vanaf voorjaar 2026.	Er is binnen de cijfers inderdaad rekening gehouden met het hotel Veerse Toren. Het hotel opent in de loop van 2026 en er is rekening gehouden met een opbouw van het aantal overnachtingen naar 2027.
4	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.3 Een circulair Geertruidenberg in 2050 - B. Geen restafval meer in 2050, maximaal 30 kg in 2030	In hoeverre wordt dit haalbaar geacht? Immers de grote daling is afgelopen jaar geweest?	Daar kan nu geen uitspraak over worden gedaan. Er is besloten om in de eerste helft van 2027 het beleid, het systeem en de resultaten te evalueren en dan te bepalen of en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om de gestelde doelen te realiseren.
5	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Wat ziet het college als voor- en nadelen hiervan?	Dat is het te verhogen bedrag x het verwachte aantal stortingen. In genoemd voorstel (€0,50) circa €60.000. Het verhogen van het aanbiedtarief heeft niet de voorkeur. De huidige prikkel is voorlopig voldoende effectief gebleken.

Gemeente Geertruidenberg

6	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Zie rv juni 2024	Er is aangegeven dat we met dit nieuwe beleid de komende jaren de kosten beheersbaar willen houden, met als gevolg dat de meeste huishoudens in de toekomst goedkoper uit zullen zijn, dan als we dit nieuwe beleid niet hadden ingevoerd. Doordat het aangeboden restafval met ongeveer 50% is afgenomen, zal de aangekondigde aanzienlijke verhoging van de kosten voor het verbranden van restafval minder impact hebben op de hoogte van de afvalstoffenheffing in de toekomst. Onze inwoners pakken dit nieuwe beleid zeer goed op en bieden veel minder restafval aan dan dat wij in 2024 hadden kunnen voorzien. Veel huishoudens betalen hierdoor minder variabele kosten voor het aanbieden van restafval en zijn dus goedkoper uit 2025. Het nadelige effect hiervan is dat we inkomsten tekortkomen. Een herverdeling van de benodigde inkomsten uit vastrecht en variabel deel van de heffing is noodzakelijk om de kosten te blijven dekken. De meeste huishoudens zullen ook met de verhoging vanaf 2026 goedkoper uit zijn dan als we dit beleid niet hadden ingevoerd.
7	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Wanneer verwacht het college met een voorstel te komen voor herbestemming van Hermenzeil? Kunnen we dit deze bestuursvergadering nog verwachten?	Op dit moment werken we samen met de provincie actief aan een herbestemming van Hermenzeil. Zoals op 18 september 2025 in het presidium is besproken, wordt de raad geïnformeerd middels een.RIB zodra er nadere ontwikkelingen te melden zijn omtrent het dossier hermenzeil.
8	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.5 Verbeteren bereikbaarheid - 1.1.5 Verbeteren bereikbaarheid	Wat zijn qua meldingen de belangrijkste hotspots waar de meeste meldingen van parkeer- of verkeersoverlast over worden gedaan? Op welke manier / welke acties worden gedaan om de meldingen omlaag te krijgen?	Meldingen over parkeer- en verkeersoverlast komen in principe uit heel onze gemeente. Het type meldingen en de “hotspots” daarvan zijn in sommige gevallen ook seizoensgebonden. In de zomermaanden zien we bijvoorbeeld meer meldingen over geluidsoverlast van voertuigen omdat men dan meer buiten is of vaker het raam open heeft staan dan in de winter. Zorgen over de veiligheid en parkeerdruk in schoolomgevingen zijn er meer aan het begin van een schooljaar dan op andere momenten. En meldingen over ervaren overlast van landbouwverkeer komen weer meer voor in het oogstseizoen. Aan alle meldingen wordt een opvolging gegeven die passend is bij de melding. Dat kan variëren van de inzet van onze handhavers m.b.t. bijvoorbeeld parkeergedrag, het objectiveren van meldingen met een verkeers- of parkeeronderzoek, tot het aanpassen van de openbare inrichting met extra maatregelen om ongewenst gedrag tegen te gaan. Dit alles binnen de mogelijkheden qua middelen en

			prioritering. Bij het actualiseren van ons beleid (handhaving, mobiliteitsplan en parkeerbeleid) worden meldingen geanalyseerd en vormen deze input voor eventuele aanpassingen binnen het beleid.
9	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.6 Stimuleren vergroening - A. Elke straat van de toekomst wordt 10% groener	Waarom staat hier 2% vergroening, terwijl de doelstelling 10% is? Hoe wordt 2% gemeten / vastgesteld?	In het Omgevingsprogramma Groen, dat door de gemeenteraad is vastgesteld in december 2024, is opgenomen dat de leefomgeving bij herinrichtings- en renovatieprojecten aantoonbaar moet worden vergroend met ten minste 2%. Bij de herijking van het groenbeleid in 2030 streven we ernaar dat er ten opzichte van 2022 een vergroening van minimaal 10% heeft plaatsgevonden. Deze doelstelling wordt per project gemonitord en geëvalueerd. Het percentage vergroening wordt zorgvuldig vastgesteld per project. Aan het einde van elk kalenderjaar wordt de groenbalans opgemaakt en goedgekeurd, zodat de voortgang en resultaten transparant en inzichtelijk zijn voor de raad en het publiek.
10	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder	Wordt er geen stijging van het percentage aardgasvrije panden verwacht? Nieuwbouw is in principe aardgasvrij.	Dit is een correcte constatering. We hebben de aardgasvrije nieuwbouwpanden niet in dit begrotingsdoel meegenomen. Gezien de gemeentelijke bezuiniging op de uitvoering van het warmteprogramma en de bewustwordings- en informatiecampagnes op dit thema, hebben we als gemeente geen grip op de hoeveelheid woningen die aardgasvrij worden. Om die reden nemen we geen stijging van het doel op.
11	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder - C. 100% van de verbruikte energie wordt duurzaam opgewekt in 2050	In hoeverre wordt dit doel nog bereikt door zonnepanelen? Door netcongestie en het afschaffen van de salderingsregeling zijn zonnepanelen een stuk minder in trek. Zijn er voor onze gemeente alternatieven?	Het is niet de verwachting (nooit geweest ook) dat 100% hernieuwbare energie bereikt zou worden door zonnepanelen. Het is een correcte constatering dat zonnepanelen op dit moment minder in trek zijn. Hernieuwbare energiebronnen zijn wind, waterkracht, zon, bodem (aardwarmte), buitenluchtwarmte en biomassa (aldus het CBS). Windenergie is uitgesloten door de gemeenteraad. Voor waterkracht is er te weinig hoogteverloop. Aardwarmte is een mogelijkheid en wordt in de regio onderzocht, maar kent ook beperkingen (o.a. bescherming van grondwater). Buitenluchtwarmte (warmtepompen) en biomassa (amercentrale) worden (deels) toegepast.
12	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal	Bij de inrichting van de openbare ruimte kunnen er aanpassingen gedaan worden, die bewegen stimuleren en ontmoetingen vergroten. In hoeverre wordt rekening meegehouden bij (her)inrichting van de openbare ruimte?	Binnen de gemeentelijke organisatie vindt er met name op dit onderwerp structureel afstemming plaats tussen het sociaal domein en het fysiek domein. Er wordt dus zeker rekening mee gehouden.

Gemeente Geertruidenberg

13	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal - 3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal	Zie ook de vraag van dhr Eijkhout hierover: bij indicatoren hier, maar door de hele begroting wordt een referentiekader gemist. Hoe verhouden de genoemde waarden in de Begroting zich met onze buurgemeenten of vergelijkbare gemeenten of met het Nederlands gemiddelde? Is een percentage van 53% gemiddeld, iets om je zorgen over te maken of eigenlijk heel goed?	Zie ook het antwoord aan Lokaal+. Zoals we in paragraaf 3.1 hebben aangegeven is er in 2025 een nulmeting sociaal domein uitgevoerd en gaan we in 2026 met bestuur en raad in gesprek om streefwaarden voor de komende jaren te bepalen. Daarin wordt nadrukkelijk naar de cijfers van buur- of vergelijkbare gemeente gekeken
14	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.1 Wat willen we bereiken? - 3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer - 3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer	hoe verhouden deze cijfers zich tot het landelijk gemiddelde?	De cijfers van de gemeente Geertruidenberg liggen met 9,8% boven het landelijk gemiddelde van 5,5%.
15	Begroting 2026-2029 - Paragrafen - Paragraaf A - Lokale heffingen - Paragraaf A - Lokale heffingen	Door succes van het afvalbeleid zijn er te weinig inkomsten. In hoeverre wordt dit de komende jaren verergerd? Immers de doelstelling is om nog minder restafval op te halen? Als het aanbiedtarief wel zou worden verhoogd, bv van 3,5 naar 4 euro, hoe hoog zou dan de verhoging van het vastrechttarief moeten zijn? Gekozen wordt om nu het vastrechttarief te verhogen. Waarom niet de evaluatie afgewacht? Hoe ziet het college de ontwikkeling van het vastrechttarief en het aanbiedtarief over de komende jaren in relatie tot de geleverde dienstverlening? Welke maatregelen zijn de komende jaren nodig om de gestelde doelstellingen te halen?	Het grote effect (lees tekort) van het afvalbeleid is eenmalig. Hiervoor is echter wel een herverdeling van de inkomsten nodig. Het vastrechtdeel dient te stijgen, omdat het variabel deel naar verwachting structureel te laag blijft. Wanneer het aanbiedtarief wordt verhoogd dan komt het vastrecht uit op ca. € 243. We wachten de evaluatie niet af omdat we structureel te weinig inkomsten genereren. Het tekort is dermate hoog dat we hiermee in 2026 een negatieve stand van de voorziening zouden realiseren. Ingrijpen is daarom noodzakelijk. Daarbij is ook besloten jaarlijks de resultaten en tarieven te evalueren en waar nodig bij te stellen. De evaluatie na de eerste twee jaar is een uitgebreide evaluatie, waarbij ook het beleid en heffingssystematiek meegenomen worden. Het totaal van de inkomsten uit vastrecht en aanbiedtarieven dient te allen tijde het saldo van de exploitatie te dekken (Gesloten begroting). De ontwikkeling van deze kosten/batenberekening kan het college op dit moment niet benoemen. Er kan nu geen uitspraak gedaan worden over maatregelen voor de komende jaren. Er is besloten om in de eerste helft van 2027 het beleid, het systeem en de resultaten te evalueren en dan te bepalen of en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om de gestelde doelen te realiseren.

Gemeente Geertruidenberg

16	Begroting 2026-2029 - Programma 2 Opgave Duurzaamheid - 2.1 Wat willen we bereiken? - 2.1.4 Een klimaatbestendig Geertruidenberg in 2050 of eerder - 2.1.4 Een klimaatbestendig Geertruidenberg in 2050 of eerder	Welke maatregelen zijn genomen of in de planning om de waterkwaliteit van met name de vesting te verbeteren en blauwalg te bestrijden?	Binnen het huidige maatregelenpakket is sprake van een duidelijke volgordelijkheid, waarbij het waterschap wacht met vervolgmaatregelen op de reductie van externe nutriëntenaanvoer door sanering van gemeentelijke overstorten. Deze sanering kan niet op korte termijn worden gerealiseerd, terwijl de waterkwaliteit, met name in de meest noordoostelijke gracht, merkbaar is verslechterd. Dit uit zich in een toename van kroos en flab (clusters van drijvende draadalgen). Tijdens het bestuurlijk overleg in oktober heeft de gemeente aan het waterschap gevraagd, een gezamenlijke evaluatie uit te voeren en de volgordelijkheid van het maatregelenpakket opnieuw tegen het licht te houden. Daarbij wordt verkend of bepaalde maatregelen eerder kunnen worden uitgevoerd. Het waterschap heeft hiermee ingestemd. De besluitvorming hierover wordt voorzien in de zomer van 2026. Dan is ook een nieuwe planning beschikbaar. In aanloop naar deze besluitvorming willen we wel voorlopige maatregelen treffen in het deel van de Veste waar de overlast door kroos en flab het grootst is.

Vragen van Morgen!

NR.	Locatie begroting	Vraag	Antwoord
1	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Zitten we op schema met de kilo's voor 2025 (72kg)?	De verwachting is Fijn rest 53 kg en Grof rest 16 kg per inwoner in 2025. Ja dus.
2	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Per saldo komen we op milieubeheer 1,5 mln tekort. Riool en afval bedruipen zichzelf. Wat valt er onder milieubeheer? Kan dat wat opleveren?	Onder taakveld 7.4 milieubeheer vallen de volgende onderwerpen/kostensoorten: Vergunning, toezicht en handhavingstaken (o.a. bodemtaken, de omgevingsdienst) Duurzaamheidsprogramma Ongediertebestrijding Voor 2026 is er binnen dit taakveld, na alle autonome kostenstijgingen e.d. €204.329,- bezuinigd, voor 2027 €545.870,- voor 2028 €515.870,- en voor 2029 €515.870,-

Gemeente Geertruidenberg

3	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Blijkbaar is er in alle wijken een wijkregisseur. Is daar een lijst van?	Er zijn 2 wijkregisseurs, ieder 24 uur. Elke wijkregisseurs is contactpersoon voor 2 wijken. De verdeling is als volgt: Wijkregisseur Geertruidenberg en Raamsdonksveer Zuid tijdelijk vacant tot januari 2026 Wijkregisseur Raamsdonksveer Noord en Raamsdonk Vanwege de tijdelijk vacante functie treedt de beschikbare wijkregisseur waar mogelijk als vervanger op.
4	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Wanneer komt er een nieuw parkeerbeleid voor het centrum van Geertruidenberg? Is daar al wat (financieel) voor opgenomen?	Het parkeerbeleid is in 2025 met behulp van een participatietraject vormgegeven. In dit beleid is een structurele oplossing gevonden voor de ervaren parkeerproblemen in de kern van Geertruidenberg. Dit vraagt een investering die gedekt zou kunnen worden uit de leefbaarheidsgelden van het project Powerport, als onderdeel van het verbeteren van de markt in Geertruidenberg. De verwachting is dat eind maart 2026 meer duidelijkheid is over hoe het eerste deel van de eerste tranche van de gebiedsinvesteringen wordt besteed. Daarmee wordt de dekking voor de oplossing van het parkeerprobleem ook duidelijk. Zodra die zekerheid er is wordt het nieuwe parkeerbeleid aan uw raad voorgelegd ter besluitvorming in kwartaal 1 2026.
5	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Het aantal huishoudens dat leeft in armoede bedraagt 900 (zie blz 31). In de krant lees ik 460. Wat telt u mee om "armoedig" te zijn?	Wij baseren onze armoedecijfers op CBS gegevens. Onze definitie van armoede zijn de inwoners met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum.
6	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Een daling in de WMO huishoudelijke verzorging de komende jaren. Waar komt dat door? Klopt het dat de hulp per week wordt teruggebracht tot 1 1/2 uur? Is dat genoeg voor de klanten? En hoe komen de medewerkers aan hun contracturen als ze van adres naar adres moeten gaan?	Er is geen sprake van een daling. We verwachten dat het aantal cliënten zal stijgen door dubbele vergrijzing, wel willen we gaan inzetten op reablement (zelfredzaamheid in huishouden) waardoor we verwachten de kosten beheersbaar te houden. Het klopt niet dat huishoudelijke hulp wordt teruggebracht tot 1 1/2 upw, het blijft immers maatwerk. De vraag hoe medewerkers aan hun contracturen komen, is een vraag voor de zorgaanbieders/werkgevers.
7	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Hoeveel subsidie gaat er naar Surplus? Voor hoelang loopt het contract vanaf wanneer? Is er rekening gehouden met de uittocht van kleine vrijwilligersactiviteiten?	De basissubsidie van 2025 is 1.089.534 euro. Het contract loopt van 1 juli 2023 tot 31 december 2027. Jaarlijks vinden er gesprekken plaats over de exacte inhoud van de opdracht. Hier wordt ook gesproken over bijvoorbeeld vrijwilligersdiensten.

Gemeente Geertruidenberg

8	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Hoeveel is er gereserveerd voor een nieuw hek bij de begraafplaats bij de Lambertuskerk in Raamsdonk? Wanneer wordt dat aangepakt?	In 2026 zal de poort vervangen worden vanuit de voorziening gem. eigendommen. Hiervoor is €2500 beschikbaar. Hiervoor zijn inmiddels een tweetal offertes opgevraagd. Het vervangen van de poort valt binnen het beschikbare budget.
9	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	In het rijtje worden leegstaande woningen niet meegenomen. Hoeveel zijn dat er in de gemeente? Wat doet de gemeente om er de vaart in te krijgen dat die woningen weer bewoont gaan worden? Is het een plan om leegstandbelasting in te voeren?	Volgens de Landelijke Monitor Leegstand van het CBS waren er in 2024 in de gemeente Geertruidenberg ca. 50 woningen die een jaar of langer leeg stonden. Dit betreft administratieve leegstand; er is niet feitelijk getoetst of er mensen wonen. De gemeente heeft op dit moment geen beleid op het voorkomen of oplossen van langdurige leegstand. De mogelijkheden voor het invoeren van een leegstandheffing zijn niet onderzocht.
10	Begroting 2026-2029 - Programma 1 Opgave Leefbaarheid - 1.1 Wat willen we bereiken? - 1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte - B. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks	Wat mag het kosten? kosten 2.180.000 baten 196.000 Een gat van bijna 2 mln. Leven er suggesties om dit gat op te vullen?	Voor het opvullen van het gat tussen lasten en baten leven geen specifieke suggesties. Een sluitend programmasaldo is ook geen doel op zich. Het feit dat bij de programma's in zijn algemeenheid meer lasten zijn dan baten wordt veroorzaakt doordat het grootste baat voor de gemeente bestaat uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en deze uitkering niet verdeeld wordt over de programma's, maar begroot wordt onder programma 7. Het overschot op programma 7 bedraagt hierdoor € 43.773.000
11	Begroting 2026-2029 - Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening - 6.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	Bij een bijeenkomst afgelopen jaar waren we bij de brandweer waar duidelijk werd dat ze meer geld nodig hadden voor vernieuwingen. Hoeveel was dat bedrag? Hebben we hierin voorzien? Voor hoeveel?	In het investeringsplan 2025-2028 stond € 30.000,- voor het realiseren van een oefenplaat bij de brandweer kazerne te Geertruidenberg. Dit bleek echter niet voldoende, met als gevolg dat er in de voorjaarsnota 2025 € 17.000,- extra is opgevoerd. Het project is inmiddels afgerond & opgeleverd. De kosten voor het realiseren van de oefenplaat bedroegen uiteindelijk € 47.170,-.

Gemeente Geertruidenberg

12	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.1 Wat willen we bereiken? - 7.1.1 We zorgen voor een sluitende begroting met ruimte voor tegenslagen - 7.1.1 We zorgen voor een sluitende begroting met ruimte voor tegenslagen	de solvabiliteitsratio daalt de komende jaren naar bijna 20%. Oorzaak? Ravijnjaar?	De oorzaak voor het dalende solvabiliteitsratio heeft inderdaad deels te maken met het ravijnjaar. In de begroting van de komende jaren onttrekken we middelen uit de algemene reserves om onze structurele lasten te dekken. Een daling van de algemene reserve resulteert derhalve, bij een gelijkblijvend balanstotaal, in een dalend solvabiliteitsratio. Daarnaast verwachten we de komende jaren extra vreemd vermogen (leningen) te moeten trekken. Ook dat heeft een drukkend effect op het solvabiliteitsratio.
13	Begroting 2026-2029 - Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie - 7.2 Wat gaan we daar voor doen? - 7.2.1 Lastendruk is in balans met de ambities die vanuit alle opgave zijn geformuleerd - 7.2.1 Lastendruk is in balans met de ambities die vanuit alle opgave zijn geformuleerd	De instandhoudingskosten bedragen 65+33 = bijna 1 ton. Wat is de waarde van Hermenzeil? Waarvoor staat het op de balans? De provincie doet mee voor 50%. Voor hoeveel het Rijk? Wat is er gedaan na de eerste brief die we verstuurd hebben naar het ministerie?	Zoals op 18 september 2025 in het presidium is besproken, wordt de raad geïnformeerd middels een RIB zodra er nadere ontwikkelingen te melden zijn omtrent het dossier Hermenzeil.
14	Begroting 2026-2029 - Financiële bijlagen - Uitgangspunten meerjarenbegroting 2026-2029 - Uitgangspunten meerjarenbegroting 2026-2029	Is er rekening gehouden met de slechte staat van het hekwerk? Hoe gaan we dat (financieel) oplossen>?	Het hekwerk van de kinderboerderij is onderdeel van het volledige project. We komen op een later moment bij uw raad met een raadsvoorstel.
15	Begroting 2026-2029 - Paragrafen - Paragraaf A - Lokale heffingen - Paragraaf A - Lokale heffingen	Hoeveel bedragen de pachtopbrengsten van de landbouwgronden?	De begrote pachtopbrengsten (Grondexploitatie Algemene Dienst) bedragen 48.000,-. Er wordt niet nader uitgesplitst naar landbouwgronden.
16	Begroting 2026-2029 - Paragrafen - Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Mogen we een specificatie van de bestemmingsreserves?	In de begroting onderdeel "Reserves en voorzieningen" staan alle reserves. Alleen de reserves 101 Vrije algemene reserve en reserve 102 Algemene weerstandsreserve zijn geen bestemmingsreserves.
17	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.2 Wat gaan we daar voor doen? - 3.2.1 Bewust (samen)leven - 3.2.1. Bewust (samen)leven	De businesscase wordt in het voorjaar 2026 uitgevoerd. Najaar 2026 start de planvorming en procedurefase. Nu kindcentrum 't Veer is gerealiseerd en leerlingen van de Wilsdonk en de Vonder verhuisd zijn, staan de beide "oude" scholen leeg. Wat is het doel van die leegstand nu die langer lijkt te duren? Wat zijn de kosten aan die leegstand en hoe zorgen we dat de gebouwen goed bruikbaar blijven? Voor bijv. tijdelijke huisvesting, dat altijd uitgangspunt is geweest zodra de nieuwbouw rond was	Sinds 20 oktober zijn de scholen weer in beheer van de gemeente. Begin deze maand hebben we aangekondigd dat we beide gebouwen tijdelijk willen verhuren aan maatschappelijke organisaties. Momenteel zijn er gesprekken gaande met meerdere geïnteresseerden. De eerste huurder heeft inmiddels getekend en gebruikt een groot deel van de Vonder. We hopen op korte termijn ook andere ruimtes te kunnen verhuren, zowel in de Vonder als in de Wilsdonck. Het doel is om via de verhuur de kosten van het gemeentelijk beheer zoveel mogelijk te dekken, zodat dit geen extra belasting vormt voor de begroting. Vanaf 2026 worden de scholen tijdelijk opgenomen in het Meerjarenonderhoudsplan

			(MJOP) voor gemeentelijk vastgoed, zodat het noodzakelijke onderhoud kan blijven plaatsvinden.
18	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.2 Wat gaan we daar voor doen? - 3.2.3 Gelukkig opgroeien - 3.2.3 Gelukkig opgroeien	Er wordt geschreven dat Opgroeien in een Kansrijke Omgeving 2 succesvolle interventies heeft gerealiseerd. Kunt u uitleggen wat er zo succesvol is geweest?	De betrokkenheid van ouders om in gesprek te gaan over de aanpak van OKO en samen te werken aan een gezonde toekomst voor jongeren. Hier is een groepje betrokken ouders op af gekomen. Met deze groep ouders is waardevolle informatie en input gedeeld. De opgroeimarkt op 14 mei 2025 heeft minder bezoekers gehad dan gehoopt, echter hebben de deelnemers hiervan gebruik gemaakt en op een laagdrempelige manier hun opvoedvragen gesteld of informatie ingewonnen. De Opgroeimarkt heeft voor verbinding gezorgd tussen betrokken OKO partijen. In het najaar wordt de Sportontmoeting ‘Nuchter winnen’ georganiseerd voor sportverenigingen, preventie van alcohol en drugsgebruik bij sportverenigingen staat hier centraal.
19	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	De kosten lopen erg op (2026 98000 daarna jaarlijks 248000). Hoe kan dit?	Dit budget betreft de inkomsten uit de eigen bijdrage van de Wmo. Dit gaat over het abonnementstarief dat mensen betalen als eigen bijdrage aan Wmo-voorzieningen. Het label 'PGB Wmo' in deze regel is dus niet kloppend. In 2026 zijn de inkomsten naar verwachting 98.000 euro. Mocht het abonnementstarief vervangen worden door de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage, dan zullen de jaarlijkse inkomsten naar verwachting stijgen naar 248.000 euro. De behandeling van het wetsvoorstel met betrekking tot de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage door de Tweede Kamer is uitgesteld door de val van het kabinet.
20	Begroting 2026-2029 - Programma 3 Opgave Mens en Zorg - 3.3 Wat mag het kosten? - Wat mag het kosten?	De kosten van onderwijsbeleid en leerlingzaken daalt van 716000 in 2026 naar 429000 de daarop volgende jaren. Waar komt dit grote verschil vandaan?	Vanuit de Rijksoverheid ontvangen we onderwijsachterstandenbestrijdingsmiddelen, de zogenaamde GOAB middelen. Deze ontvangen we per vierjaarlijkse periode in de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK). Dit betekent dat per 4 jaar wordt vastgesteld welk budget we ontvangen en binnen welke kaders deze middelen mogen worden ingezet. De huidige vierjaarlijkse periode loopt van 2023 tot en met 2026. Dit betekent dat we de binnen deze periode ontvangen middelen nog in kunnen zetten tot en met eind 2026. Gebeurd dit niet, dan zal een deel van de middelen over deze periode in de nieuwe periode (2027-2030) moeten worden terugbetaald aan het Rijk. Doordat we in 2023 en 2024 zeer spaars middelen hebben gebruikt, hebben we over 2025 en 2026 een grote pot reserve middelen die nog voor eind 2026 moeten worden ingezet. Samen met het onderwijsveld is gewerkt aan het opzetten van een aantal interventies die tot en met 2026 ingezet gaan worden aan het bestrijden aan onderwijsachterstanden. In 2027start de nieuwe vierjaarlijkse periode, wanneer bekend is welke middelen hiermee

Gemeente
Geertruidenberg

			gemoeid zijn, kan een verdere inschatting gemaakt worden van de voortzetting op de gewenste interventies. Vooralsnog is dit niet mogelijk, waardoor een discrepantie te zien is in de uitgaven van 2026 en 2027 en verder

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris, de burgemeester,

N. Bovenhorst M. van Toorenburg

Gemeente
Geertruidenberg

Bijlage 1:

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Eenheid
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	8,8	8,8	8,7	8,7	Fte per 1.000 inwoners
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	7,8	7,8	7,7	7,7	Fte per 1.000 inwoners
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ 1.064	€ 1.054	€ 1.042	€ 1.032	Kosten per inwoner
4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	9%	9%	9%	9%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	15%	15%	15%	16%	% van totale lasten

Gemeente Geertruidenberg

Bijlage 2:

			Geen kleur is Kadernota 2026-2029				
			Blauw is mutatie op cijfers kadernota				
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029				
Nr.	**Pr.**	**Trefwoord**	**Toelichting**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	3	Huurverhoging	Verhoging huur sportaccommodaties/verenigingen	-24.996	-50.011	-75.000	-75.000
1	3	Huurverhoging	Meer geleidelijke verhoging huur sportaccommodaties/verenigingen	12.496	25.011	37.500	25.000
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**-12.500**	**-25.000**	**-37.500**	**-50.000**
2	3	Beheer / onderhoud	Uniformeren/optimaliseren beheer en onderhoud sportacc. - onderhoud en beheer	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
2	3	Beheer / onderhoud	Meer geleidelijke opbouw beheer en onderhoud sportaccommodaties	25.000	12.500		
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**-25.000**	**-37.500**	**-50.000**	**-50.000**
3	3	Beheer / onderhoud	Herijken prioriteiten MJOP buitensportacc.- onderhoud en beheer	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
3	3	Beheer / onderhoud	Meer geleidelijke opbouw beheer en onderhoud herijken prioriteiten MJOP	25.000	12.500		
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**-25.000**	**-37.500**	**-50.000**	**-50.000**
4	6	Sluiting gemeentehuis	Sluiting gemeentehuis gaat niet door	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
4	6	Sluiting gemeentehuis	De vrijdagsluiting kan niet doorgaan omdat we dan deels niet meer kunnen voldoen aan onze wettelijke verplichtingen in het kader van de dienstverlening.	44.000	44.000	44.000	44.000
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**
5	6	Contract-management	Doelmatig contractmanagement dienstverlening integrale advisering	-200.000	-300.000	-400.000	-400.000
5	6	Contract-management	Het terugverdieneffect is getemporiseerd opgenomen in de begroting.	200.000	200.000	250.000	200.000
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**0**	**-100.000**	**-150.000**	**-200.000**
6	7	Toeristenbelasting	Toeristenbelasting arbeidsmigranten	-183.000	-183.000	-183.000	-183.000
6	7	Toeristenbelasting	Het gaat om arbeidsmigranten die in woningen verblijven en niet ingeschreven staan. Deze maatregel is lastig uitvoerbaar en ook arbeidsintensief waardoor er ook meer kosten gemaakt moeten worden voor de inzet van personeel. Daardoor verwachten we dat deze extra inkomsten te verwaarlozen zijn.	183.000	183.000	183.000	183.000
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**
7	7	Kostendekkendheid	Te verdelen leges/ verhuur/ opbrengsten (Kostendekkendheid) - voorbereidingen voor invoer zijn opgestart	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
7	7	Kostendekkendheid	Deze nieuwe manier van werken vraagt meer uitzoekwerk en is in de begroting genoemd (niet doorgerekend in de cijfers) als richtinggevende taakstelling.	250.000	250.000	250.000	250.000
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**
8	7	Kostentoerekening	Te verdelen leges/ verhuur/ opbrengsten (kostentoerekening)	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
8	7	Kostentoerekening	Deze nieuwe manier van werken vraagt meer uitzoekwerk en is in de begroting genoemd (niet doorgerekend in de cijfers) als richtinggevende taakstelling.	400.000	400.000	400.000	400.000
			Saldo opgenomen in de begroting 2026-2029	**0**	**0**	**0**	**0**

Gemeente
Geertruidenberg

Bijlage 3:

Voortgangsrapportage Donge-oevers 2025				
Boekwaarden 1-1	2023	2024	2025	2026
Oude Haven	1.925.000	1.870.000	1.887.000	1.930.000
Rivierkade	996.000	27.000	48.000	47.000
Achter de Hoeven	1.037.000	1.074.000	1.565.000	1.662.000
Totaal	**3.958.000**	**2.971.000**	**3.500.000**	**3.639.000**

Tabel 4.3 Begroting Primitief Taakveld 8.2 Grondexploitatie				
Boekwaarden	2023	2024	2025	2026
Uitgaven	2.297.943	1.518.449	3.446.213	4.205.264
Inkomsten	2.297.943	1.438.449	3.451.578	4.209.115
Saldo *	**0**	**80.000**	**-5.365**	**-3.851**

* De verschillen in het saldo betreffen doorbelasting salarissen in 2024 en stortingen in de reserve beeldende kunst in 2025 en 2026.